

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămtesc.

N° 188.

Joi, 27 Augustū (8 Septemvire).

1887.

Brașovū, 26 Augustū 1887.

Amū dīsū cā arestarea preotului din Sisiescl Vasilie Lucaciu, atātū prin împrejurările în care s'a făcutū, cātū și prin motivele ce au condusū organele justiției din Sătmarū la constatarea casului de urmārire, a devenitū o afacere celebrā.

Pentru ca cetitorii noștri sē pōtā apreția acēsta mai bine, le vomū pune sub ochi unū comunicatū fōrte caracteristicū, ce a datū rōtā prin foile unguresci. Prin „Egyetertes“, „Budapesti Hirnap“, „Szamos“ și prin „Kolozsvar“ dela 3 Septemvire n. se potū ceti sub titlulū: „preotulū agitatorū“ urmātōrele:

„Dupā informațiunile ce le primimū din Sătmarū nu s'a mai ivitū nimica nou în afacerea Lucaciu. Arestarea lui Vasilie Lucaciu au provocat o înșșiș credincioșii lui; s'au aflatū adecā cātiva omenī carī, urīndu-li-se de continua agitațiune, au făcutū arātare în contra lui. Dupā cum se aude înșē, abia se vorū putē afla destule doveđi în contra lui. Se mai aude, cā cu banī și amenințārī suntū hotārīți sē facā pe martori a recede dela fașiunile lorū. Cu tōte acestea se așteptā cu fōrte mare interes ascultarea martorilor și peste totū se crede, cā judelui instructorū Borus József, care este de o deosebitā destoiniciā și peste măsurā energicū, îi va succede a aduna destule date în contra preotului agitatorū. Cu ocasiunea perchisițiunei domiciliare, judele instructoru a pusū mână pe astfel de date, carī aprobe neīndoișū arātā, cā aci dēnsulū are de a face cu o rețea de agitatori bine organizatā, în care Lucaciu este numai unū micū punctū și mijlocū în mână altora. Pe temeiulū acestorū date a fostū arestatū în Clușiu Constantinū Lucaciu și se potū aștepta eventualū și alte arestārī. Instrucțiunea încă e departe de a fi încheiatā și tocmai pentru aceea, ca nu cumva sē se periclitizeze succesulū ei, nu se pōte da la luminā mai multū nici din datele descoperite pānā acum“.

Bate la ochi contrastulū dintre afirmarea acēsta din urmā despre datele ce nu s'ar putē comunica și dintre afirmarea de mai susū, cā „abia se vorū afla doveđi de ajunsū în contra lui Lucaciu“.

Mai bate la ochi în comunicatulū de susū asigurarea, cā urmārirea lui Lucaciu se face pe temeiulū denunțațiunilor unorū „martori“ din mijloculū credincioșilor sēi, și cā despre adevērulū învinuirilorū este în dubiu chiar și raportulū. Elū admite adecā posibilitatea, cā „martorii“ acestia vorū recede dela mărturisirile lorū, adāgēndū numai ca escusare, cā acēsta se va putē întēmpla decā ei arū fi mituiți sēu amenințați, se nțelege din partea amicilorū lui Lucaciu.

Bate la ochi mai departe lauda ce se aduce în comunicatulū din vorbā judelui instructorū cu privire la hārnicia și energia lui, dela care se sperēzā, cā totuși îi va succede de a afla orecari doveđi în contra „preotului agitatorū“, laudā prin care se mărturisese indirectū cātū de greu este de a aduna asemenea doveđi.

În fine bate la ochi intențiunea, ce se exprimā în ultimele pasaje ale comunicatului, de a estinde urmārirea contra lui Lucaciu și asupra altora. Acēsta ne face sē credemū, cā în lipsa de doveđi positive, acusatōrii arū voi sē face capū de acusațiune din atitudinea generalā opoziționalā a Romānilorū spre a scōte culpabilī pe cei urmārīți.

Acēsta reiese și din espectorārile, ce le face guvernamentalulū „Kolozsvar“ în același numărū în care publicā comunicatulū desū memoratū. Ne amenințā adecā fōia ungerescā din Clușiu pe toți cu legea, numai cātū nu ne spune cu care lege, cu legea libertății cetățenesci ori cu legea despotismului?

Vomū rēspunde la rēndulū nostru fōiei clușiane, ēr deocamdatā așteptāmū în liniște și cu fruntea ridicatā a conștiinței curate descoperirile doveđilorū, ce le va scōte la ivēlā energia judelui instructorū din Sătmarū în afacerea Lucaciu.

Inmormēntarea lui T. Cipariu.

Blașiu, 5 Septemvire.

Orāșelulū nostru e în doliu: flāmuri negre fālăie la ferestrele tuturorū institutelorū de aci. Piața, unde se aflā locuința lui Cipariu, oferā unū spectaculū de neobicinuitā mișcare. Mulțimea pe a cărei față se vede înțipăritā durerea se ingrāmădesce, ca sē vedā rēmășițele aceluia, care a avut de feci de ani unū rolū atātū de importantū în viața noastră naționalā. Sierilū dispore sub mulțimea corōnelorū ce-lū împodobescū.

La orele 3 rēmășițele mortuare suntū transportate la catedralā, unde Escelența Sa Metropolitulū oficiază asistatū de 12 preoți și doi diaconi. Biserica catedralā este așa de indesuitā de publicū, încātū junimea studiōsā tre bue sē aștepte pe stradā sfērșitulū serviciului funebrelū. Dupā necrologulū canonicului I. Rațiu, cortegiu mortuar se pune în mișcare îndreptāndu-se spre biserica orāșenescā, în a cărei cimitirū s'a pregătītū grōpa.

Cortegiulū e precedatū de tinerimea studiōsā gimnasialā în frunte c'unū mare steagū negru, pe care se aflā scrisū cu litere albe: „Fostulū directorū în timpū de 20 ani, mortū la 3 Septemvire 1887, — Eternā pace!“ Urmēzā corulū vocalū condusū de profesorulū de ritū și cantū N. Ionașū, apoi Preoțimea în ornate bisericesci cu Metropolitulū. Unū studentū pōrtā o cruce de lemnū împodobitā cu laurī și acoperitā cu vëlū negru. Cosciugulū împodobitū cu cununile comitetului Asociațiunei, a Corpului didacticū, a „Gazetei Transilvaniei“ și a junimei studiōse din Blașiu e purtatū pe umeri de 12 profesori dela diferitele institute. Alături mergū studenți purtāndū celelalte cununī. Vinū apoi rudele și notabilitățile, deputațiunile și poporulū.

Între cei veniți sē asiste la inmormēntare vedēmu pe domnii G. Barițiu, I. Bologa, I. Măcelariū, căpit. Stejarū, Partenie Cosma, I. Popescu, protop. Rusu, B. P. Hārșianu, și Dr. Crișanū, membrii din comitetulū „Asociațiunei romāne transilvane“; recunōsemū și pe încărunțitulū Axente Severū, pe Ladislau Vajda din Clușiu, protopopolū N. Solomonū din Mureșū-Ludoșū; Demetriu Moldovanū din Sibiu; protopopolū Hossu din Tērgulū Mureșului; S. Popescu din Sibiu; I. Lugoșianu protopopū din Turdu; Absolonū Șarlea protop., Sebeșū; Ios. Goga preotū, Rēșinarū; Romoțianu preotū, Onoriu Tilea, Silviu Moldovanū din Turda; Dr. Cioranū, Sibiu; Gr. Serbu preotū, Teușī; Crucianū Mārgineanū; G. Bo-beșū preotū, Sibiu. Tinerimea din Sibiu e reprezentatā prin doi delegați carī au adusū și o cununā cu inscripțiunea: „Celebrulū eruditū Timoteiu Cipariu, junimea din Sibiu 5 Sept. 1887.“ Din Romānia suntū de față profesorulū Crainicū din Focșani, prof. Iustinū Brendușanū din Dorohoiu.

Inmormēntarea e din cele mai pompōse, din cāte s'au vēqūtū vreodatā în Blașiu. Mulțimea de omenī din jurū preoți și poporenī d'abia potū încāpē în curtea bisericeie orașului. La mormēntū se ținū douē vorbirī. Prof. Germanū își ia rēmasū bunū în numele corpului didacticū și d-lū G. Barițū ca vechiu amicū și conluptatorū îi face lui Cipariu unū panegiricū adēncū mișcatorū. În jalea tuturorū cosciugulū dispore în taina mormēntului.

La 7 ore sēra pomanā în refectoriulū seminariālū. Suntū de față peste 80 de persōne.

Printre telegramele ce au sositū în cursulū zilei una din Bucuresci e semnatā de d. Titu Maiorescu și are urmātorulū cuprinsū: „Cerū voiā a vē ruga sē esprima și din parte-mi adēncā durere pentru perderea eminentului și a celui mai eruditū și patriotū Romānū.“

i.-u.

Discursū funebru,

rostitū de Rodss. D-n canonic Dr. Ioanū Rațiu la înmormēntarea lui T. Cipariu.

Celū ce va face și va învēta, mare se va chiama întru împēria cerurilor. Evg. Mat. Cap 5 Vers. 19.

Triști ascultători!

Sunetulū lugubru alū clopotelorū, flāmurile negre de pe edificile scōlelorū și telegramele din dimineța zilei de 3 Septemvire au anunțatū publicului romānescū din locū și din depārtare, cā parcele neīndurate au tăiatū firulū unei vieți prețioase, au vestitū cā nu unū omū de tōte zilele, ci unū bărbatū de mari fapte a trecutū din timpū la eternitate.

Acesta este venerabilulū prepositū capitularū, care în trei Septemvire a. c. la 4 ore de dimineță în etate de 83 de ani și-a terminatū cariera cea mārētā și abundantā de fapte.

Biserica, națiunea și sciința deplānge astādī una din cele mai mari perderi. Cā numai așa ne putem esplica doliulū generalū ce se manifestēzā, la carī au alergatū cei din locū și mulți din depārtare, parte în personā parte prin frumōse cununī și telegrame de condolințā, spre a da ultimele și meritatele tribute de recunoscințā și admirațiune bărbatului, care în tōtā viața sa a lucratū pentru binele și luminarea gintei sale.

Nu ajunge timpulū, nu-mi ajungū puterile și nu este cu puținā ca ingenii mici sē pōtā cuprinde materii mari și sē pōtā descrie dupā meritū pe unū bărbatū atātū de mare, precum a fostū reposatulū, care unū timp îndelungatū a luminatū în mijloculū poporului din care a eșitū.

Pentru aceea mē voi mārșini a arāta numai trāsurile mai caracteristice, mai marcabile, din viața pāmēntescā a reposatului, și deodatā a arunca cāteva flōri de laudā în jurulū acestui venerabilū sicriu, în care suntū ascunse rēmășițele pāmēntesci a distinsului bărbatū Timoteu Cipariu.

Reposatulū, precum însuși spune în biografia scrisā cu mână sa propriā în protocolulū capitularū, s'a nāsctū la anulū 1805 în parochia Pānāđii, nu departe de acestū opidū, dintr'o familiā onorabilā, din părinți romāni gr. cat. cu numele Iacobū și Salomia.

Primele rađe de luminā le-a primitū tinerulū Timoteu în loculū sēu natalū, dēr spiritulū lui era cu multū mai mare, dorulū lui de luminā cu multū mai ferbinte, decātū ca sē se pōtā îndestuli numai cu învățatura cāștigatā dela tatālū sēu; pentru aceea la anulū 1814 pentru prima orā s'a arātātū junele Cipariu la treptele scōlelorū din Blașū. Cu cerbulū ce se dorece la isvōrele apelorū, ca pasērea iubitōre de luminā, ca albina ce alērgā spre cāmpuri înfloritē, așa a alergatū tinerulū Timoteu la aceste isvōre de luminā, la aceste scōle clasice.

Aicea a percursū elū studiile gimnasiali, filosofice și teologice și atātū în unele cātū și în altele a făcutū progrese strălucite.

Cu paciențā admirabilā și cu zelū inflăcărātū a percursū calea ce grea a muselorū, dela care nu l'a pututū abate nici fōmea, nici golātatea, nici alte lipse cu care avea a se lupta. Așa a terminatū elū tōte cursurile de învățămīntū și la anulū 1825, sub aplausulū profesorilorū sēi, a părăsitū bāncile scōlelorū teologice.

Dupā absolvarea studiilorū filosofice și teologice, la anulū 1825 fū denumitū ca profesorū la gimnasialulū din Blașiu și deodatā cu începerea prelegerilorū sale a începutū a lua sborū erudițiunea lui.

Întreaceea, ca profesorū gimn. la anulū 1827 s'a ordonatū de preotū îmbrățișindū celibatulū, ca așa liberū de grijile vieței conjugale sē se pōtā dedica cu totulū studiului, soțulū lui nedespărțitū în tōtā viața sa. Spre studiu atātā plăcere avea, încātū adeseori se îndatina a dice, cā unū preotū fără sciințā e totū atātū de stricāciosū pentru bisericā, ca și unū preotū fără moralitate.

Bărbatū versatū în toți ramii sciințelorū teologice și profane, Timoteu Cipariu a făcutū în tōtū timpulū vieței sale mari servitii bisericeie, scōlei și națiunei. De'a anulū 1828 încōce pe elū ilū aflāmū aplicatū, acum ca

profesorul de filosofie, acum ca profesor de teologie dogmatică, acum ca prefect de studii în seminar și ca asesor consistorial și prefect de tipografie, acum ca profesor de limbile orientale și de sfânta scriptură, și în acesta, în sf. scriptură, i s'au deschis lui toți tesaurii științelor.

A lui e meritul de a fi scris îndreptat și tipărit mai întâi cu litere străbune cărțile bisericesti, precum orologierul, acatistierul, liturgierul și altele asemenea; a lui e meritul de a fi dat la lumină mai multe manuale pentru folosul școlilor din Blăși, ca să nu fie nimica de profundele studii de limbă și de alte scrieri științifice, eșite din pēna măiestră a repositului.

Știința teologică și profană era concentrată în repositul în mod harmonic, ca într'un templu, căci pe lângă totă vastitatea științelor sale profane, Timoteu Cipariu întru nimica nu s'a abătut dela credința bisericească, încât despre dēnsul cu drept cuvânt se pōte dice, că cursul l'a implinit și credința a pădit. Pentru aceea preamărescu-te pre tine, o sfântă biserică, în ală cărei sînă s'a născut și educat acest fiu pe cât de erudit, pe atât de credincios. Fiă, ca sinul tău cel sfânt să producă încă mulți asemeni fii devotați.

Bărbat îndestrat cu cele mai eminente calități ale spiritului, și cu multă cunoștință, Timoteu Cipariu n'a putut rămâne mult timp în oficiu inferior, pentru că deoparte dreptatea, er de alta interesele și binele bisericești pretindea, ca el să fie promovat la oficiu mai înalt, ceea ce s'a și întâmplat la anul 1842, alegându-se de Canonic în Capitolul acestei biserice catedrale. Dēr un bărbat decorat cu toate științele teologice și profane, ca T. Cipariu, n'a putut rămâne numai pe lângă simplul oficiu de Canonic. Binele public pretindea, ca lui să se concedă și alte oficii importante, pentru că important era și el. În el s'a implinit și s. scripturii: servu bun și credincios, peste puține ai fost pus, peste multe te voiu pune.

Între alte multe oficii lui i s'a concretat însemnatul oficiu de director la gimnaziul din Blăși, care oficiu l'a purtat 21 de ani, dela anul 1854—1875. Pre acel timp literatul T. Cipariu, prin scrutiunile și felurile lui scrieri a secerat cele mai strălucite victorii pe câmpul literaturii române. Eruditul director T. Cipariu a lucrat cu așa efect încât el nu numai în studenți, ce s'au perdat în decurs de 21 ani, ci și în profesori a imprimat adēncă caracterul principilor sale de limbă. Atare efect nu putea să producă altul, decât T. Cipariu, care era pe deplin convins despre soliditatea principilor sale. Și e mirare, că efectul produs de el durează și astăzi. Pentru aceea cu tot dreptul merită să-l laudăm, căci a făcut minunii în viața sa. Și nu voiu greși decât voiu adauge, că T. Cipariu în împrejurările grele ale directoratului său a fost columna cea mai tare a școlii din Blăși.

Eram însă să uită a spune, că activitatea lui nu s'a mărginit numai în giurul bisericești școlii, ci s'a estins și mai departe.

Pe lângă toate ocupațiunile sale cele multe ce le avea ca director, profesor, canonic, prefect de tipografie și altele, el avea timp destul de a se ocupa și cu scrieri de mare valoare.

Bărbatul îndestrat cu inimă curată română și cu formidabile arme de ale științei, Timoteu Cipariu,

nu a putut rămâne indiferent față de nedreptele acțiuni și atacuri îndreptate din partea altora în contra naționalității române, ci ca un apologet din timpurile cele vechi ale creștinismului, prin scrieri profunde istorico-critice a înfrânt argumentele contrare; er ca diarist demn de totă stima, în „Organul Luminării“ publicat pe la anul 1847/48 alături cu Bărbuț, Pumnul, Mureșianu, Laurianu și Maiorescu, cari mai înainte decât el s'au dus în patria cerescă, a luat parte activă la mărta operă a deșteptării naționale.

De aceea cu tot dreptul, că el a făcut și a învățat și pentru aceea mare se va chema. Din asta cauză și societățile literare române și cele străine totdeauna l'au onorat punându-l între președinții și membrii săi.

Și prin ce s'a făcut repausul mare? de sigur că nu prin nobilitatea nașterii, nu prin linguire, nu prin avere, nu prin oficiu înalte, ci prin abnegare de sine, prin diligență continuă, prin caracter solid, prin folosirea timpului și întrebuințarea talentului dat de Dumnezeu.

Ca operariu în via domnului, ca preot, cine nu știe cât de acurat era el întru implinirea funcțiilor bisericești.

Ca canonic, ca asesor consistorial, ca vicar general și caputular, ca președinte la forurile matrimoniale și în urmă ca președinte caputular, el totdeauna a premeru cu claritatea judecării, cu pătrunderea obiectului și cu iubirea de dreptate. Er față de superiorii sub cari a funcționat repausul totdeauna s'a purtat cu modestia, umilința și supunere. Superbia, vițiu multor erudiți, în inima lui nobilă prin virtuți niciodată nu s'a putut incuiba. În urmă repausul prin graiul meu dă simțimentelor sale expresiune de adēncă mulțămă, venerațiune și recunoștința Escel. Sale prea demnului Metropolit, pentru că s'a îndurat a-i conduce în persoană ceremonia funebrelă, rugându-l să binevoiescă a-i da și binecuvântarea și deslegarea arhierescă; deodată mulțămese capitularilor, colegilor săi vechi și noi, membrilor iluștri veniți din depărtare, profesorilor, tinerimei studiose, celor mai de aproape ai săi, precum și poporului pentru omagiul ce l'au adus în acest moment de eternă despărțire. Amin.

Adunarea generală a Asociațiunii.

Sibiu, în 19 August 1887.

(Fine.)

Mare fu numărul celor cari conveniră la banchetul dat la 2 ore p. m. în pavilionul din grădina „Hermann.“ În număr cam de 200 de persoane, între cari aprosimativ a treia parte o formau damele, compus mai mult din Sibieni, oșpeții ocupară cele trei mese mari, frumos aranjate în numitul pavilion, care într'adevăr avea de astă dată mai mult caracterul unui prânz comun de cunoștință. Cred că nu greșesc cându dice că serviciul și aranjamentul au fost destul de corespunzător și fiecare a putut fi mulțămă atât cu promptitudinea serviciului cât și cu ceea ce s'a servit. — Acesta s'a putut constata și din dispoziția bună și veselia ce domnea la mese. Incepura toastele. Primul ilă ținu vicepreședintele Asociațiunii, d-l I. Bologa, pentru Maiestatea Sa Impăratul și casa imperială, care fu întâmpinat cu strigăte de „să trăescă.“

Sculându-se apoi d-l Dr. I. Rațiu toastă pentru

Președintele Asociațiunii, comitetul ei și în genere pentru toți factorii sprijinitori și promovatori ai intereselor ei. Vii strigăte de „să trăescă“ urmau după acest toast. D-l G. Barițiu toastă pentru femeia română, ceea ce avu un efect destul de bun, pentru că atinse unul din punctele cele mai însemnate, adică cultura femeii. D-l V. Babeș toastă după aceea amintind ospitalitatea orașului și populațiunea Sibiană, pentru primarul orașului, la care răspunde d-l primar Hochmeister în termeni foarte călduroși și amicabili, dorind prosperare și succese strălucite Asociațiunii noastre cu menire atât de măreță.

Cu mare însuflețire a fost primit discursul d-lui Dr. A. Mureșianu, care ridică un păhar pentru junimea română, fala națiunii și speranța ei în viitor. La cererea mai multora lă cuvântul d-lui avocat I. Popa („Calicul“), care prin modul său de vorbire humoristic ne-a procurat câte-va momente foarte plăcute. S'a mai toastat apoi: pentru clerul român d-l I. Barițiu; pentru popor, talpa țării, d-l I. Ghibu; pentru reuniunea femeilor române din Sibiu; d-l A. Cosma; pentru înțelegerea și conlucrarea solidară a tinerilor cu bătrânii, d-l A. Vlaicu, și pentru membrii Asociațiunii d-l I. Hannia, și în special pentru membrul ei fondator prezent d-l N. Racoviță, la care acest domn răspunde urând Asociațiunii prosperare. S'ar fi mai continuat toastele, căci era bună dispoziția, decât președintele comitetului aranjator nu avea nepotrivita idee de a interveni pentru câteva dame cari voiau să se depărteze, vrând a le conduce în sunetul unui marș, care marș făcu un sfârșit involuntar petrecerii dela banchet.

Astfel decurse banchetul, la care nu lipsi nici muzica, și se termină cam pe la 5 1/2 ore p. m.

Sera la 8 1/2 ore se dete „balul Asociațiunii“ în sala dela „Impăratul Romanilor.“ Publicul n'a fost tocmai numeros la acest bal; era obosit pōte de petrecerile anterioare. Au fost însă drept compensare reprezentate clasele cele mai de frunte ale societății, cu deosebire sibiene. Cu deosebire damele române formau podba acestei serate. Nu lipsia nici eleganța, nici chiar luxul în toaletele damelor. Mai bine însă le șede costumul național și nu mi pot închipui o îmbrăcăminte mai dragălașă, mai atrăgătoare și mai fermecătoare ca acesta. Regret că nu pot înșira aici pe toate cele au apărut în costum național. Voiu aminti numai pe d-șorele Iuga, Secula și pe dōmnele Iechim, Rusu, Popu, etc.

În general balul n'a fost așa de animat, cum s'ar fi așteptat. Cu toate acestea, s'a dansat destul. Jocul s'a început cu „Hora.“ S'a dansat și „Romana“, acest joc elegant național, dēr cu pauze necesare din partea muzicii și cu incurcături nepotrivite din partea dansatorilor, cari ar trebui se aibă ambițiunea de a executa corect acest joc național. După pauș s'a dansat și „Ardeleana.“

Cu balul se încheia programul festivităților și cei mai mulți dintre oșpeții strânși își luară rămas bun dela Sibiu. Pentru cei cari au mai rămas, aranjată Marți după amēzi frații Sibieni o excursiune la „Dumbravă“, o pădure foarte frumoasă în apropiere. Aci pe la 5 ore p. m. se înscenă, după mai multe jocuri sociale, o petrecere cu dans, la care tinerimea luă parte cu multă animație. Se dansă atât într'un pavilion, cât și sub cerul liber, până sera târziu, er familiile se aședară împreună cu cunoștinții la mese întinse și bine garnisite, unde își petrecură în bună dispoziție. Mare haz a fa-

FOILETONU.

(46)

Misterele Veneției.

de Edouard Didier, traducere de Ioan S. Spatali.

XVI.

Cei Doi Foscari.

Tote o sērbătoreau, însă tote băgară de sēmă, că Veneția era foarte schimbată. Fica Adriaticei nu mai era așa de veselă, așa de fericită — o adevărată rață de sōre, după cum i se dicea — cum fusese în schitul Fetelor Nobile. În locul risului argintiu, care rēsunase atata vreme între zidurile schitului, acum abia i se dārea umbra unui zimbet pe buze; ochii săi frumoși, albaștri ca un cer de primăveră, luaseră fața unei mări adēnc pe o vreme furtunosă.

— Aidem în grădină să vizităm toate floricelele frumoșe pe cari îți plăcea să le cultivi chiar cu mâinile tale! îi dice cea mai intimă din fostele-i prietene.

Însă Veneția făcu un semn din cap cum că nu vrē, și luand mână stariței îi dice:

— Maică, am să solicit o grație dela d-ta.

— Ce voești, copila mea? o întrebă slănta femeie.

— Ași vrē să dobāndesc dela d-ta, scumpă maică, autorizarea ca să mă duc singură să mă închin în paraclisul schitului.

Bine înțeles, i se dete voia. Însă Veneția întârziă așa de mult în paraclis, încât călugărițele începură să se îngrijască. Se trimiseră două surori ca să vadă ce face și ele o gāsiră întinsă leșinată.

— Trebuie să plec numai decât! fură vorbele pe cari le rosti îndată ce deschise ochii.

— Dēr ce ai, copila mea? o întrebă starița.

— O, scumpă maică, am vēdut adineaori cum a cădut trāsnetul pe casa lui Foscari și cum s'a surpat. Lasă mă să mă întorc mai iute lângă domnul meu, lângă prințul și părintele meu! dīse Veneția începând să plângă.

— Du-te, copila mea! dīse starița fără să se mire de vorbele ciudate pe cari le rostise Veneția.

Halucinațiile, cari erau consecința misticismului, erau în gustul epocii — dēcă nu făceau cumva o ireverență ca s'o spunem.

Religia era p'atunci marea poezie a lumii. În mijlocul crimelor publice și a crimelor private, ală căror teatru a fost secolul al XV-lea, sufletele duiose gāseau scāpare în rugăciune. În exaltarea evlaviei loră aveau atunci arātări, vedenii despre viitor și — fenomen pe care nu lū pricep — gāseau adesea orī întâl-neau drept.

Veneția plecā îngrabă și sosi numai în câteva cēsuri.

Când s'apropiā de Piazzetta, fīca Adriaticei băgā de sēmă că acolo era mișcare mare. Pileuri numeroșe se vedeau dela Baptisteri, pe Piazzetta și pe cheiul dei Schiavoni, până la Arsenal. Negreșit că în Veneția se petrecea acum ceva ciudat. Adevărul e că făcarea își arāta corabia de căpetenie care negreșit că se'ntorcea din vre o expediție și care se silea să scobore canalul Orfano pentru ca să profite de umflarea mării și să abordeze la cheu.

„Dēr de unde venea corabia cea mare?“

— „Din ce expediție?“

— „Cine era pe bord?“

La întrebările acestea Veneția auți că corabia aceea aducea din ex lū pe Jacopo Foscari, care fusese rechemat de Senat.

Fīca Adriaticei simți o bucurie nebună când auți acesta. Va să dīcă, ea se înșelase în prevederile sale, casa Foscari nu era amerințată de ruină după cum cre- duse ea!

— Astfel se gāndea Veneția pe când trecea Piazzetta, pentru ca să se dīcă la palatul ducal. Cum sosi, alergă în apartamentele particulare ale dogelui. Însă în loc să gāsescă pe bătrān bueros că i s'a întors copilul din exil, Veneției i se părū că bătrānul doge era și mai desperat decât când ilă pā-rāsise.

— În sfârșit nu s'a întors Jacob, copilul d-tale iubit, din exil? Nu l'a chemat în sfârșit Senatul inapoi? îl întrebă ea.

— Ba da, Senatul l'a chemat inapoi... este adevărat... pentru ca să lū judece încă odată și negreșit pentru ca să lū chinuiescă încă odată. Însă de astădată, cel puțin, Senatul n'are să mă aibă complice. Am să refuz, fiind că nu vreau să fiu pentru a doua oară călăul copilului meu din urmă, — răspunde dogele cu nespūsă amărăciune.

Dogele tocmai dīses vorbele acestea când intă un ofițer trimis de Consiliul celor dēce.

— Ce vrēi cu mine? dīse dogele încruntānd sprā-cenele.

— Alteț! răspunde ofițerul salutānd pānă jo-ș, — Consiliul celor dēce presintă omagie sale prea marei, prea puternicului doge al Veneției.

— Trece peste astea și spune ce vrēi dela mine Consiliul celor dēce? dīse Foscari tāndu-i vorba.

— Alteț serenisimă, Consiliul așteptă în localul

cută în Dumbravă „Musica Calicului” compusă din 4 inși: un conductor orb cu fluerul, doi violiniști și unul cu violoncello. Orbul cântă cu fluerul de minune și numai cântece române din toate ținuturile. Caracteristică era și uniforma muzicanților cu însemnele „Calicului”. Săra târziu se încheie și această ultimă petrecere și pe un timp foarte plăcut ne întorserăm spre casă.

Remâne acum să ne dăm seama despre rezultatele obținute în general la această adunare. În această privință, trebuie să constatăm următoarele, parte prin experiență proprie, parte în urma consultării cu alții.

Adunarea aceasta generală a fost slab cercetată, ceea ce pe lângă alte piedeci admisibile dovedește și oarecare lipsă de interes față de această nobilă instituție culturală. Mă îngrijesește împrejurarea, că ne-am deprins la adunările generale a pune prea multă pondă pe festivități și prea puțin pe lucrarea spirituală, ceea ce se poate constata mai ales din disproporția între numărul celor ce vizitează adunările și a celor ce iau parte la petreceri. Puțini chiar dintre inteligența română sibiiană au participat la ședințe, ceea ce trebuie să constatăm cu mare părere de rău.

Tinerimea română nu dezvoltă interesul ce ar trebui să-l dezvolte în genere pe terenul cultural și aceasta ar fi a se atribui lipsei de lucrare comună a tinerilor cu bătrânii și a inițierii celor mai tineri în această lucrare comună atât de necesară. În cazul contrar am fi vădit mai multă emulație în lucrarea literară și la această adunare.

Este timpul suprem ca cu toții să ne punem pe lucru, decât voim să ne vedem lucrarea noastră culturală încoronată de succes! — Referitor la festivități observăm că: ele în general au reușit bine așa încât publicul a fost multămit, dăr primirea oșpeților din partea publicului sibiian, în urma părerilor exprimate din mai multe părți, lăsa ceva de dorit.

Închei raportul meu în speranță, că binevoitorul cetitor nu va lua în nume de rău nici una din observațiile mele, care n-au altă scop decât a atrage atențiunea asupra unor scaderi, care mai mult sau puțin există și trebuiesc delăurate.

V—u.

SCRILE PILEI.

Răsboiul Cehilor contra făinii ungurești se continuă cu furie. Din Brünn se comunică, că reprezentanța comunală din Trebitsch în Moravia a hotărât, ca pentru fiecare sac de făină, meiu ori griș de proveniență ungurească se ia 1 fl. dare de consum, și totuși atâta pentru fiecare porc importat din Ungaria și vândut în Trebitsch. Reuniunea țeranilor cehi a publicat un apel, în care invită și pe celelalte comune a face același lucru.

—x—

Esportul de cai din Bosnia și Erșegovina se permite în aceleași condiții ca și din monarchia austro-ungară, și anume prin următoarele oficii vamale: Zvornik, Vardiste (lângă Visegrad) și Clajnica. În aceste oficii vor fi instituite comisii, care au să viziteze și să însemneze, pentru a ține în evidență, numărul și calitatea cailor ce esportă.

—x—

Un incendiu mare a izbucnit în Vesprim, din

obiceiuit al ședințelor sale, buna plăcere a Alteței Voștre ca să binevoiți să-l prezidați! dize ofițerul.

— Refuz! Du-te și spune asta celor care te-au trimis! dize Foscari.

Însă ofițerul nu se mișcă, rămase în picioare nemșcat și mut în fața dogelui.

— Nu m'ai audiu? îl întreabă Foscari.

— Alteță serenisimă, binevoește a lua în seamă că nu pot să transmit Consiliului suprem un răspuns care ar compromite nu numai umila mea persoană dar chiar p'a suveranului meu! răspunde ofițerul puind un genunchi în pământ.

— O stăpâne, prințe, tată! omul acesta are dreptate. Aibi cnragiul să te prezinti în persoană în fața Consiliului și să-i expui cuvintele care te silesc să declini de astădată onoarea d'alui prezida. Consiliul este compus din oameni... dize și Veneția aruncându-se la picioarele dogelui.

— Vrei să daci din tigii!... dize Foscari tăindu-i vorba.

— Vreau să cred că sunt oameni, care nu vor avea barbaria să respingă dreapta ta rugăciune! dize Veneția.

— Fia! să deșert și paharul acesta de amărăciune! dize Foscari puindu-și pe cap boneta, emblema demnității sale.

Când se prezintă dogele în sala Consiliului, unde-l așteptau cei de ce, fu primit cu aceleași formule de respect fals ca de obicei. Cu un gest îl invită pe Consiliu să ședă.

— Escelențe — dize el pe urmă, — am venit să vă rog, să nu impuneți unui bătrân de optzeci de ani o datorie care este mai pre sus de puterile sale. Sper că veți binevoi, după cum ați făcut la ultimul

Ungaria, în ziua de 24 August v. Până seara au ars 200 de case. Mai mulți oameni au perit în flăcări.

—x—

Pentru publicul, care voiește să facă excursiune la Brașov și de aci la Sinaia, biroul din Brașov al căilor ferate ungare a întocmit pentru ziua de 9 Septembrie n. un tren separat, pentru care se dau bilete de ducere și întorcere, cu prețuri scăzute, valabile pentru Brașov pe 14 zile, din următoarele stațiuni: Augustin, Apahida, Elisabetopol, Oradea-mare, Sibiu, Homorod-Cohalm, Alba-Iulia, Clușiu, Tergul-Mureșului, Mediaș, Sighișoara, Turda! În prețurile билетelor până la Brașov și îndărăt se cuprinde și complectă alimentare și încartirare pentru ziua de 9 Septembrie, amesurat programului. În Brașov șesece trenul la 10 Septembrie dimineața, unde călătorii vor fi încartirați în hotelul de primul rang, apoi se va visita orașul, se va da concert cu organele în catedrala evanghelică și va fi comună în sala hotelului Nr. 1, se va face excursiune pe Tâmpa ori în împrejurimile Brașovului, seara va fi cină comună și concert al capelei orașenești în sala hotelului Nr. 1. Inscriserile pentru această excursiune la Brașov se fac în biourile de bilete de drum în Oradea-mare, Clușiu și Brașov, precum și în stațiunile sus-amintite. La 11 Septembrie se face excursiunea la Sinaia, unde vor fi festivități: serviciu festiv solenel în biserica mănăstirei, iluminarea electrică a castelului regal, care e splendidă situată, foc de artificii, festivitate în tabără etc. etc. Se știe că în această zi 28 August (10 Septembrie) e aniversarea luării Griviței. Pentru călătoria la Sinaia e necesar un certificat de drum ori un bilet de legitimare. Totodată se aduce la cunoștință, că se primesc înscrieri pentru prânzirea la Sinaia, la biroul orașenești din Brașov al căilor ferate ungare. Prețul unui prânz este fl. 2. 5 cr. seu 1. 45 de persoană. În ambele prețuri se află deja socotit vin, pâine și cafea neagră.

—x—

În grădina dela restaurațiunea Nr. 5 din Brașovul vechiu va cânta de astă seară, Mercari, incolo în fiecare seară muzica națională din București.

Societatea maghiară.

Noul rector al universității din Pesta, Dr. Ioan Hunfalvy, în vorbirea sa, prin care luă rectoratul în mâinile sale, dize despre „Societatea și Universitatea maghiară următoarele adevăruri:

„Ați s'a întins luxul și grandomania. Se aduc rugăciuni vițelului de aur și anumite cercuri ale societății s'au confundat cu totul în materialism. Prosperă șarlatania, oamenii se dau jocului de cărți, își însușesc averea altor oameni, defraudă și înșală, și caută apoi a-și restabili onoarea lor prin dueli ori prăgătesc vieții lor un sfârșit violent. Tote acestea sunt semne neamăgitoare de degenerare, de decădere a moravurilor. Marea greșelă a societății de azi este, că nu știe aprecia munca onestă. Sunt oameni, care se rușineză de lucru, dar pentru aceea sunt capabili de cea mai înșoșită acțiune. Aceia, care prin naștere ori printr'o altă întâmplare norocoasă ajung în posesiunea unor bunuri pământești și care prin urmare pot duce o viață fără griji, privesc în jos cu dispreț ori cu o condendență ofensătoare la aceia, care își câștigă mijlocele de existență în sudoarea feții lor. Așa li se întâmplă acelora, care se ocupă cu lucru material, și

interogatoriu al lui Martinengo, să alegeți p'un altul în locul meu ca să prezideze Consiliul în timpul durerilor debaterii care se vor începe.

— Senatul a și deliberat în privința asta și a respins mai dinainte cererea dogelui! răspunde numai decât senatorul Loredano.

— Atunci, am onoarea să depun pe masa Consiliului demisia mea de doge al Serenissimei Republici, pe care d-voastră ați mai refuzat-o în două rânduri! dize Francesco Foscari.

— Și o refuzăm pentru a treia oară! D-ta nu ai dreptul să te desărcinezi fără învoire Senatului.

— Atunci dăr ce cereți dela mine?

— Să prezideți Consiliul, care s'a strins ca tribunal pentru ca să judece pe Iacob Foscari, acusat de crimă de înaltă trădare și de complot împotriva siguranței Statului.

Dogele ridică ochii la cer:

— Dumneșule! îl aud, și suferi astfel de lucru! Pe urmă lăsa capul în jos și îngână către Consiliu:

— Fia! voi implini și sarcina acesta durerosă! Domnilor, ședința este deschisă!

Iacob fu îndat adus în fața Consiliului. Era foarte galben. Cu toate acestea i se vedea o umbră de zimbet pe buze. Cum dări pe tatăl său se opri cu mâna stângă pe inimă pe când cu dreapta trimitea o sărutare bătrânului doge.

Dogele lăsa ochii în jos ca să ascundă o lacrimă care-i pică din pleoape. Iacob salută apoi pe membrii Consiliului și dize:

— Escelențe, mai înainte de toate vă mulțimesc că mi-ați procurat ocazia să respir pentru cea din urmă oră aerul mult iubitei mele Veneții.

(Va urma.)

incă și mai puțin e apretiată lucrarea spirituală. Decă acei domni nu cruță nicăiri, o facă acesta față cu gustările spirituale. Stricarea vieții sociale însă are încă o altă cauză decât neaprețierea lucrului, este lipsa de simțământul serios de datoriă. Și decă întrebi, cum vine vorbitorul ca să ridice toate imputările acestea contra societății tocmai din acest incident și la acest loc, atunci răspunde, că de aceea o face, fiind că e convins, că patria numai atunci poate înflori și prospera, decă societatea se va transforma radical. Și această regenerare a vieții sociale trebuie să pornescă dela universitate, în care se cultivă și se educă aceia, care sunt chemați a lua asupra-le odată ca elementul cult rolul de conducători. Dăr basa acestei regenerări trebuie să formeze conceptul ideal al vieții. Acestei idei trebuie în prima linie să-i aducă omagie universitatea, care cu deosebire trebuie să fie un templu al cultului a tot ce e adevărat, bun și frumos, de unde trebuie isgoniți toți hoții și precepeții. Numai așa se poate spera regenerarea societății.

La acestea observă foarte corect „Sieb. Deutsch. Tgbllt.": „Cel care cunoște viața studenților la școlile înalte ungurești, de sigur că nu va spera de acolo „regenerarea societății.”

Cestiunea bulgară.

Asupra stărei în care se află cestiunea bulgară, o telegramă din Constantinopol comunică următoarele:

Porța a propus Germaniei să fie mijlocitoare pe lângă Englitera, Austria și Italia pentru a obține asentimentul lor la propunerea rusă privitoare la generalul Ehrnroth. Porța a adăugat că, când toate puterile vor fi de acord, ea va lucra în înțelegere cu ele pentru a regula într'un chip pacific cestiunea.

Germania n'a răspuns încă; dăr după informațiunile sigure, Germania va accepta propunerea de mijlocire pentru că ea a luat-o înainte cererei Porței. Germania a început sondându pe Austria, care a refuzat să adereze la propunerea rusă pentru că trimiterea unui comisar rus în Bulgaria, întâmpinându opunerea Bulgarilor, ar provoca complicațiune exterioare.

Cercurile otomane asigură, că Germania n'a putut să obțină o apropiere cu Rusia decât prin mijlocul admiterii Francei în această înțelegere; în urma acestora se așteaptă în curând o acțiune comună diplomatică a Francei, Rusiei și Germaniei pentru regularea cestiunii bulgare.

În privința refuzului Austro-Ungariei d'a accepta propunerea rusă, o telegramă din Viena dă amărunturile următoare:

Germania a făcut demersul pentru ca Austria să adereze la propunerea rusă. D. de Kalnoky a răspuns, că opunerea Bulgarilor la trimiterea comisarului rus ar provoca de sigur un conflict ce ar tiri pe Ruși la o acțiune militară, că acesta s'ar întinde în afară, prin urmare pentru toate acestea Austria refuză să adereze la propunerea rusă. D. de Kalnoky crede că trebuie să urmeze o politică de rezervă și a se continua încercarea cu prințul de Coburg.

Englitera și Italia ar părea dispuse să accepte trimiterea unui regent în Bulgaria dăr altul decât Rus sau Turc.

SCRILE TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

NEUTRA, 7 Septembrie. — Regele vizită pe episcopul Roskovanyi, biblioteca și mănăstirea de călugărițe.

SOFIA, 7 Septembrie. — Consiliul de miniștri a hotărât să ridice poimâne starea de asediu.

Comisiunea serbo-bulgară pentru încheierea convențiunii privitoare la joncțiunea căilor ferate a ținut azi prima ședință.

Maiorul Bobev a plecat la Budapesta ca să cumpere cai pentru armată.

BERLIN, 7 Septembrie. — „Nordd. Allg. Zeitung” desminte scirea despre întâlnirea împăratului german cu Țarul rusesc.

ROMA, 7 Septembrie. — Pe șesul Rubiera lângă Modena a ținut Regele o revistă din cele mai mărețe, la care au asistat Prințul de coronă Amadeu, Regina și vr'o 60,000 privitori.

BRUCK, 7 Septembrie. — Cassa regimentului 89 a fost deschisă de pungași jefuind 8000 fl.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvânienii” à 5 cr. se pot cumpăra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la borsă de Viena
din 5 Septembrie st. n. 1887

Rentă de aur 5%	100 50	Bonuri croato-slavoane	104 75
Rentă de hârtie 5%	87 30	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	100. —
Imprumutul căilor ferate ungare	150 50	Imprumutul cu premiu ungh.	121 90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	98 70	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	124 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	126 —	Renta de hârtie austriacă	81 30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	114 25	Renta de arg. austr.	82 45
Bonuri rurale ungare	105. —	Renta de aur austr.	112 80
Bonuri cu cl. de sortare	104 50	Losurile din 1860	136 30
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	104 50	Acțiunile băncii austro-ungare	884 —
Bonuri rurale transilvane	104 70	Act. băncii de credit ungh.	287. —
		Act. băncii de credit austr.	283 20
		Argintul — Galbin	—
		impărătesc	5 91
		Napoleon-d'ori	9 95
		Mărci 100 imp. germ.	61 50
		Londra 10 Livres sterlinge	125 60

Bursa de București.

Cota oficială dela 23 Augustu st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 1/4	95 3/4
„ convert. (6%)	89 3/4	90 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	35 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104 1/4	105 1/2
„ „ „ (5%)	89 1/4	90 1/4
„ „ „ (7%)	103 1/4	103 3/4
„ „ „ (6%)	94 —	95 —
„ „ „ (5%)	87 —	87 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14. —	14 1/4
Bancnote austriace contra aur.	2 01	2 02

Cursul pieței Brașov

din 6 Septembrie st. n. 1887

Bancnote românești	Cump. 8.66	Vend. 8.68
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.96	10. —
Lire turcesc	11.23	11.29
Imperial	10.21	10.27
Galbeni	5 86	5 90
Serisurile fonc. Albina 6%	101. —	102. —
„ „ „ 5%	98. —	99. —
Ruble Rusesce	109. —	110. —
Discontul	7—10% pe an.	

2—6

PENSIUNE.

1—2 scolarî se primesc în pensiuine la unu profesor de comptabilitate alu unei scole gremiale din Brașov, unde, pe lângă o educațiune casnică, elevii voru fi supraveghiați și în diligenta executare a penselor scolastice. Deosebitu potu obține si lecțiuni private din sciințele comerciale și limba francesă.

Doritorii se potu informa mai pe largu în comptoarulu d-nului *Andrieu A. Popovicî*, *Strada Scheiloru Nr. 146.*

Avisu d-loru abonați!

Rugamu pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii se binevoiasca a scrie pe cuponulu mandatulu postalu și numerii de pe fascia sub care au primitu diarulu nostru pana acuma.

— Domnii ce se aboneza din nou se binevoiasca a scrie adresa lamuritu și se arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se potu face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușoru prin mandate postale.

Adresele ne rugamu a ni se trimite esactu arătandu-se și posta ultimă.

Prețulu abonamentulu este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unu anu	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

„ pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unu anu	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU“

— **GHERLA — SZ.-UJVÁR.** —

AMICULU FAMILIEI. Diaru beltristicu și enciclopedicu-literaru cu ilustrațiuni, Cursulu XI. — Apare in 1 și 15 și a luni in numeri de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrațiuni frumose; și publică articli sociali, poezia, nuvele, romanuri, suveniru de călătoriă și a. — Mai departe tracteaza cestiuni literare și sciintifice, cu reflexiune le cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Româniloru de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin umoru dulce și satiră alasă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieței; și peste totu nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pe anul întregu e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și in timbre postală.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericescă, scolastică și literară. Cursulu XIII. — Apare in broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articli din sfera tuturor sciinteloru teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și sciintifice-literare. — Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și in bilete de bancă și in timbre postală.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu in Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vânzare și următoarele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealulu pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie se se însore. Nuvelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Nuvelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narățiune istorică după Wachsmann, de Ioanu Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea in copilaria. Schiță din sf-ra educațiunii. După Ernest Legouvé, membru alu academiei. francese. Prețulu 10 cr.

Barbu cobzarulu. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia in Aulida. Tragediă in 5 acte, după Euripide, tradusă in versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă in 5 acte, după Augustu Kotzebue tradusă de Ioanu St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută in sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vincețiu Nicoră prof. gimnas. Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 5 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangate. Prețulu redusu (dela 1 fl 20 cr. la) 60 cr.

Trandafir și vioarele, poesii populare culesse de Ioanu Popu Reteganulu. Unu volumu din 14 côle. Prețulu 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu puu ei de aur. Studiu archeologicu de D. O. Olinesdu. Prețulu 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filozofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei românesce in vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opu completu) Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindeudu materi forte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl., câte una deosebitu 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materi forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerci și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Economia pentru scolele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoreticu și practiculu pentru învățamintulu intuitivu in folosulu elevilor normali (pre-

parandiali), a învățătorilor și a altoru bărbați de scolar, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandialu. Prețulu unui esemplaru cu porto francatu 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflam vre-unu opu, întocmitu după lipsele scolelor nostre in măsura in care este acesta! pentru aceea ilu și recomandam mai alesu Directorilor și învățătorilor ca celor in prima liniă interesai.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romani. De Vas. Gr. Borgovanu. Prețulu 15 cr.

Manualu de Gramatica limbei române pentru scolele poporali in 3 cursuri de Maximu Popu profesorul gimnasiulu din Năsăudu. — Manualulu acesta este aprobatu prin Inaltulu Ministeru de cultu și instructiune publică cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafiă s. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei in scola populară pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu, profesor preparandialu. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritaru sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântari bisericesti forte frumosu ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșatu 40 cr. legatu 50 cr. legatu in pânză 60 cr. legatu mai finu 60, 80, 90 cr. 1 fl., in legătura de luxu 1.50—2.50.

Micul mărgăritaru sufletescu. Cărticică de rugăciuni și cântari bisericesti — frumosu ilustrată pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesti. Prețulu unui esemplaru broșatu 1⁵ cr., — legatu 22 cr., legatu in pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântari pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Cu mai multe icone frumose. Prețulu unui esemplaru trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulu Prea Santei Vergure Maria a Născătoarei de D-zeu urmatu de mai multe rugăciuni frumose, Cu mai multe icone frumose. Prețulu unui esemplaru espedatu franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplaru legatu e 15 cr.